

Idari Barbar

Les estrelles cremen

que en el cel hi havia més d'un sol i més de dos ho sabiem des del temps remots que estudiavem geografia física. Ho sabem també per la frase "miriades de soles" tan gastada en la prosa i en el vers castellans, però amb ~~el~~ ^{amb} ~~saber-ho~~ ^{tal}, ens preocupar poc.

La poesia catalana no s'etmetia de raons i poques vegades es feia al·lusió a la cremor de les fel·lada i més aviat diem la "llum freda dels estels" per la semblança de la charetat amb la de la llum, positivament morta.

Però heu-vos aquí que un membre de l'Acadèmia de Ciències de París, acaba de medir les temperatures d'alguns astres els quals, als nostres ulls, apenas tenen la grandària d'una gaspina. Trobem que els càlculs del savi donen pipres es-pantoses: 40000 graus, ~~18500~~, ~~1200~~, etc. Res, que el nostre sol, amb el seu 5000, resulta una llum

marginera. Som ben ²afortunats, tanmateix,
en pertanyer al sistema solar! Si, encara en taur-
ria fet un gran servei el coneixement d'aquelles
temperatures colossals. Hauríem experimentat un
gran consol en saber que sempre hi ha un pit-
jor. Ara hem de procurar oblidar l'existència d'
aquella calor sideral. S'apropa l'hivern i troba-
rem el sol deficientíssim.

Pero, aiçò no es tot, amics meus. Allí on el sol
mai es calfa, allí on el gelbre es etern, allí on la
vida es gairebé impossible, en la regió de l'os bla-
nc i de la quilla blava, en aquell cel on la nit du-
ra mig any ^{hi} brillava en el zenit un focus llunyà de
~~2000~~ ^{5, 200} graus de temperatura. L'estrella polar.
No hi ha per tirar el barret al foc.

Sembla que sigui fet expressament per a sometre
al suplici de tantol als que moren allí garrivats
entre els "icebergs" dintre un sudari de neu.
Mes que res, però, aquestes temperatures inconcebibles
nos predisposen a la meditació. No hi ha dubte que
al trobar-se tan llunyanes es un inconvenient però tam-
be es una oportunitat. Sempre resulta que hem d'estar
agraïts a la Providència.

Quina servitut fa aquí calor? Qui s'en aprofita
qui en pateix, a qui ofega i a qui retorna?
No estem nosaltres colats de nostre sol, no li de-
diquem loances, sonets i ahhuc simfonies?
No l'adorem certs pobles - amb tota la raó -
i no el considerem font de vida? Sones be, cal-
fer-se càrrec del que succeirà en l'infinitat
~~(l'infinit)~~
amb els 40000 graus, quant tant rebombori enmen-
els habitants d'un minúscul planeta per 6000
escasos.

~~Es possible que les samarretes reipades, els barrets
de palla, els ventalls, les orpates i altres ridicu-
les defenses coniculsars no siguin pas invencions
exclusives dels "terrestres" i que els mitges d'altres
móns receptin banys de Lambda, de Beta i de Ksi,
als malalts de pauperats de les constel·lacions de
Toro de Perseu i de Ceteo.~~

¿com més us encareu en considerar aquesta
inmortalitat atui dora, aquesta continuació infelida
de sols, de terres i de llunes menys intèrrec perquè
serveix. Com no sigui per donar un poc d'origi-
nal a les imprentes... Prudenci Bertrana